

Р Е Ш Е Н И Е

№ 33

гр. София, 08 февруари 2017 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД на РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, първо наказателно отделение в съдебно заседание на тридесети януари две хиляди и седемнадесета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: РУМЕН ПЕТРОВ

ЧЛЕНОВЕ: СПАС ИВАНЧЕВ

ХРИСТИНА МИХОВА

със секретаря Марияна Петрова
при участието на прокурора ИВАЙЛО СИМОВ,
след като изслуша докладваното от съдия РУМЕН ПЕТРОВ
наказателно дело № 25 по описа за 2017 г. и за да се произнесе взе
предвид:

Касационното производство по реда на чл.346 т.1 и сл. от НПК е образувано по постъпил протест на прокурор от Апелативна прокуратура – София и жалба на частния обвинител С. С. против въззивна оправдателна присъда № 25/18.10.2016 г., постановена по внохд № 804/2016 г. по описа на Софийски апелативен съд.

В протеста и изготвеното от двама прокурори допълнение към него са релевирани оплаквания, обосноваващи наличието на касационните основания по чл.348 ал.1 т.1 и т.2 от НПК. Посочено е, че с въззивната присъда съдът е оправдал подсъдимия по различна правна квалификация на деянието сравнение с повдигнатото обвинение, като по този начин е допуснал съществено процесуално нарушение. Според прокуратурата в протестирания съдебен акт съставът на апелативния съд не е изградил собствена цялостна фактическа обстановка, с което е налице липса на мотиви. С отсъствието на изложение относно приетите за установени факти и обстоятелства, съдът не бил изпълнил изискванията на чл.339 ал.3 от НПК. Безкритично е възприел обясненията на подсъдимия, изцяло е приел за неправдоподобни показанията на основния свидетел Свилен Стефанов, без да ги обсъди и анализира със заявеното от останалите свидетели, като по този начин бил обективирал пълно несъобразяване с групата на обвинителните доказателства, като не е взел отношение и по доводите на прокуратурата в подадения въззивен протест. Претендираните процесуални нарушения, изразяващи се в несъобразяване с разпоредбите на чл.14, чл.107 ал.5, чл.339 ал.3 вр. с чл.305 ал.3 от НПК, са довели и до

неправилното приложение на материалния закон, с оглед постановеното оправдаване на подсъдимия. Настоява се да бъде отменена така постановената присъда и делото да се върне за ново разглеждане от друг състав на въззивния съд.

В жалбата на частния обвинител са изложени идентични с релевираните в протеста оплаквания за допуснати съществени процесуални нарушения и нарушения на материалния закон. Според С. С. от мотивите на въззивната инстанция не ставало ясно каква е действителната воля на съда, постановил оправдателната присъда – дали обвинението не е доказано или че подсъдимият изобщо не е извършил вмененото му във вина престъпление. Изразено е несъгласието на частния обвинител, че при абсолютно идентична фактическа обстановка, районният съд - за разлика от въззивния състав, е приел, че са налице достатъчни като обем доказателства за осъждането на подсъдимия. Претендира да се отмени обжалваната присъда и делото да се върне за ново разглеждане от апелативния съд.

В срока по чл.351 ал.3 от НПК са постъпили възражения от подсъдимия и от защитника му адв. Г., в които са изтъкнати съображения, че въззивният съд е формирал вътрешното си убеждение след всестранен, пълен и обективен анализ на всички обстоятелства по делото, като наведените в протеста доводи за допуснати процесуални нарушения се отнасят до необосноваността, която не е самостоятелно касационно основание и не би следвало да бъде обект на проверка.

В съдебно заседание представителят на ВКП поддържа протеста и счита, че с изключение на изложените в него аргументи относно формата на продължавана престъпна дейност по смисъла на чл.26 от НК и по отношение на квалификацията по т.2 на чл.302 от НК, той се явява основателен и следва да бъде уважен, като се отмени оправдателната присъда и делото се върне за ново разглеждане от въззивния съд.

Частният обвинител С. С. поддържа депозираната касационна жалба и моли тя да бъде уважена по изложените в нея съображения.

Подсъдимият Н. С. лично и чрез защитниците си адв. Р.Г. и адв.Д. С. настояват протестът и жалбата на частния обвинител да бъдат оставени без уважение, а въззивната присъда ката правилна и законосъобразна да бъде оставена в сила.

Върховният касационен съд, първо наказателно отделение, като обсъди доводите на страните и в пределите на своята компетентност съобразно чл.347 ал.1 от НПК, намери следното:

С присъда № 136/12.05.2016 г., постановена от Софийски градски съд по нохд № 2574/2015 г. подсъдимият Н. С. С. е признат за виновен в това, че в периода 09.02.2015 г. до 14.02.2015 г. в гр.Русе, в качеството му

на длъжностно лице, заемащо отговорно служебно положение – съдия в Районен съд - Русе, е поискал дар - пари в размер на 1 000 лв., който не му се следва, от адвокат С. С., защитник на М. М. – обвиняем по ДП № 336-278/2015 г. по описа на ОД на МВР - Русе, за да извърши действие по служба - да одобри споразумение за решаване на образуваното нохд № 206/2015 г. по описа на Районен съд - Русе и е направил опит да приеме дар – пари в размер на 500 лв., който не му се следва от адвокат С. С., загдето е извършил действия по служба – одобрил е споразумение за решаване на горното дело, като деянието е останало недовършено по независещи от него причини, тъй като е бил задържан от служители на ДА „НС”, поради което и на основание чл. 302 т.1 б. „А” вр. с чл.301 ал.1 вр. с чл.18 ал.1 от НК и при условията на чл. 54 от НК е осъден на три години лишаване от свобода, глоба в размер на 3 000 лв. и лишаване от право да заема магистратска длъжност в съдебната власт и от право да упражнява юридическа професия за срок от по три години, като на основание чл. 304 от НПК е оправдан по обвинението по т.2 на чл.302 от НК – да е извършил деянието, чрез изнудване посредством злоупотреба със служебното положение и по обвинението по чл.26 ал.3 вр. с ал.1 от НК – да е извършил престъплението с две отделни деяния при условията на продължавано престъпление.

На основание чл.66 ал.1 от НК съдът е отложил изпълнението на наложеното наказание лишаване от свобода с изпитателен срок от пет години.

На основание чл.307а от НК подсъдимият е осъден да заплати в полза на държавата сумата от 500 лв., представляваща левовата равностойност на предмета на престъплението.

С присъдата съдът е постановил връщането на веществените доказателства – 10 бр. банкноти от по 50 лв. на С. С., а на основание чл.189 ал.3 от НПК е осъдил подсъдимия да заплати направените по делото разноски.

По протест на прокурор от Софийска градска прокуратура относно оправдателната част на присъдата и за увеличаване на наложените наказания и по жалби на подсъдимия и защитниците му е образувано внохд № 804/2016 г. по описа на Апелативен съд - София, III н.с. С обжалваната присъда, предмет на настоящата касационна проверка, на основание чл.339 ал.3 вр. с чл.336 ал.1 т.3 и чл.334 т.2 от НПК е отменена първоинстанционната присъда, с която подсъдимият е бил признат за виновен в извършването на престъпление по чл.302 т.1 б.„А”вр. с чл.301 ал.1 вр. с чл.18 ал.1 от НК, като вместо нея е постановена нова, с която Н. С. е признат за невинен и е оправдан да е извършил престъпление чл.302 т.1 б.„А”вр. с чл.301 ал.1 вр. с чл.18 ал.1 от НК.

С въззивната присъда е потвърдена първоинстанционната такава, в частта относно връщането на веществените доказателства на частния обвинител.

На основание чл.190 ал.1 от НПК съдът е постановил направените по делото разноски от 3 691,40 лв. да останат за сметка на държавата.

Настоящият състав на ВКС намира, че при постановяване на атакувания съдебен акт са допуснати съществени процесуални нарушения – първото, от които се изразява в неспазване на изискванията относно съдържанието и реквизитите на второинстанционната присъда при осъществяване на правомощията на въззивната инстанция по реда на чл.336 ал.1 т.3 от НПК. При постановяването на въззивната присъда по горепосочения начин съставът на Софийския апелативен съд, след като е отменил първоинстанционната присъда само в осъдителната ѝ част, е оправдал подсъдимия по възприетата от градския съд правна квалификация, по която не е било повдигнато обвинение, а и липсва произнасяне относно оправдателния диспозитив на първоинстанционния съд. Действително съобразно разпоредбата на чл.313 от НПК предмет на въззивната проверка е правилността на невлязлата в сила първоинстанционна присъда. Същевременно с това обаче при положение, че градският съд е осъдил подсъдимия, въззивният съд не може да го оправдае по различна правна квалификация на деянието в сравнение с обвинението. Това произтича от същността на въззивното производство - като втора първа инстанция, което предполага, че се проверява не само правилността на постановената първоинстанционна присъда, но и правилността на процесуалната дейност, която предхожда произнасянето ѝ, осъществена по време на цялото наказателно производство до момента. Следователно в случая апелативният съд при установените според него основания за оправдаването на подсъдимия е следвало да го признае за невинен по правната квалификация, дадена в обвинителния акт, независимо от възприетата различна такава в първоинстанционната присъда. В този смисъл не може да се приеме, че въззивният съд след отмяна на първоинстанционната присъда не е обвързан от предявеното с обвинителния акт обвинение. В случая въззивният съд е ограничил рамките на обвинението, по което подсъдимият е бил предаден на съд, като го е оправдал само по обвинението, по което Стефанов е бил първоначално осъден, без да се произнесе по целия обем на обвинението, т.е. налице е непълнота в диспозитива на въззивната присъда.

На второ място няма съмнение, че съобразно разпоредбата на чл.339 ал.3 от НПК второинстанционна присъда трябва да съдържа мотиви, които да отговарят на изискванията на чл.305 от НПК. При прочита на мотивите се установява, че те изобщо не съдържат изложение на фактическите обстоятелства, които се приемат за установени от съда и

които той поставя в основата на собствените си правни изводи по въпросите за вината и отговорността на подсъдимия. Въззивният съд ненужно е възпроизвел изложената от първоинстанционния състав фактическа обстановка, като е посочил единствено, че градският съд е направил неверни изводи при преценката на доказателствата. Апелативният съд се е задоволил да отбележи само, че приема „нови фактически положения”, а именно – че подсъдимият по време на срещата на 09.02.2015 г. не е поискал дар - пари в размер на 1 000 лв., като не е провеждан разговор с частния обвинител с описаното в обвинителния акт съдържание и на 14.02.2014 г. не е направил опит да приеме дар - пари в размер на 500 лв.. Така посочените „нови фактически положения” по-скоро представляват правни изводи относно обективната съставомерност на деянието, отколкото изискуемото от процесуалния закон изрично посочване на конкретните фактически обстоятелства, които съдът приема за установени и въз основа на кои доказателствени източници, т.е. в буквалния смисъл е налице пълна липса на мотиви. В случая не само не са очертани, но изобщо отсъстват фактическите обстоятелства, които въззивният съд приема, което съставлява съществено процесуално нарушение от категорията на абсолютните по смисъла на чл.348 ал.3 т.2 пр.1 от НПК.

Визираните процесуални нарушения - непълнота на диспозитива на присъдата и липса на установена фактическа обстановка се явяват пречка ВКС да изпълни ефективно задължението си за проверка дали материалният закон е приложен правилно, което се осъществява въз основа на приетите от въззивната инстанция фактически положения, стига те да са били надлежно установени и проверени, какъвто не е настоящият случай. Това налага въззивната присъда да бъде отменена, на основание чл. 354 ал.3 т.2 вр. с ал.1 т.4 от НПК, а делото да бъде върнато за ново разглеждане от друг състав на апелативния съд, от стадия на допускане на доказателства. При новото разглеждане на делото, следва да бъдат отстранени допуснатите съществени нарушения на процесуалните правила. След надлежното установяване на релевантните фактически обстоятелства, следва да бъдат решени законосъобразно всички въпроси по вината и отговорността на подсъдимия, като новият въззивен състав следва да прецени самостоятелно и до колко е законосъобразно участието на св.С. С. в качеството му на частен обвинител.

Водим от горното, Върховният касационен съд, първо наказателно отделение

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ въззивна присъда № 25/18.10.2016 г., постановена по внохд № 804/2016 г. по описа на Софийски апелативен съд.

ВРЪЩА делото за ново разглеждане от друг състав на въззивния съд от стадия по допускане на доказателствата.

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: